

**Az Országgyűlés
53/2006. (XI. 29.) OGY
határozata**

**a géntechnológiai tevékenységgel,
annak mezőgazdasági és élelmiszer-előállítás
alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről
és az ezeket érintő magyar stratégiáról***

A Magyar Országgyűlés

– áttekintve a géntechnológiával módosított növények, elsősorban a génmódosított kukoricafajták köztermesztésbe vonásával kapcsolatos kérdésekről,

* A határozatot az Országgyűlés a 2006. november 27-i ülésnapján fogadta el.

– megvizsgálva a géntechnológiával módosított növények köztermesztésbe vonásával járó esetleges előnyök és negatív következmények esélyeit is, különös tekintettel hazánk rendkívül gazdag élővilágára, minőségi agrár-szerkezetváltási szándékára, a kukorica termelésében, exportjában és vetőmag-előállításában játszott európai vezető pozíciójára, a hazai mezőgazdasági termelés szerkezetére és a világszínvonalú magyar fajtanemesítésre,

– attól az elővigyázatossági elvből fakadó aggálytól vezérelve, hogy az Európai Unióban engedélyezett fajtákat sem hosszú távú humán-egészségügyi, sem környezeti ökológiai hatásaikra nézve nem vizsgálták ki megfelelően, ami különösen igaz az önálló európai Pannon Biogeográfiai Régióra és benne Magyarországra,

– tekintetbe véve, hogy a probléma, amelynek megoldására a kukoricamoly rezisztenciával rendelkező MON 810 géntechnológiával módosított fajtacsoportot előállították, Magyarországon nem okoz jelentős kártételt, valamint hagyományos védekezési módszerekkel a kártétel megelőzhető, és azt hagyományos mezőgazdasági módszerekkel, a „jó mezőgazdasági gyakorlat” szabályainak betartásával is orvosolni lehet,

– mérlegelve azt a körülményt, hogy a géntechnológiával módosított növényfajták termesztése nem csökkentené a vegyszerhasználatot, a környezet mérgező anyagokkal való terhelését,

– figyelemmel a genetikailag módosított élelmiszerek világszerte vitatott, illetve nem vizsgált humán-egészségügyi, táplálkozástani és gasztroenterológiai hatásaira, továbbá arra, hogy e humán-egészségügyi területen Magyarország jelentős elmaradásban van,

– számolva azzal, hogy jelentős gazdasági előnyt jelent az ország GMO-mentes státusza, amelynek elvesztése veszélyeztetné mind ökológiai gazdálkodásunkat, minőségi élelmiszer-előállításunkat és termékeinek fizetőképes piacon való elhelyezését, mind kukoricaexportunkat és vetőmagtermelésben játszott vezető szerepünket,

– figyelembe véve ugyanakkor, hogy a Közösségi Fajtajegyzéken szereplő, közösségi engedéllyel rendelkező géntechnológiával módosított növényfajták termesztését a tagállamok nem tilthatják meg, kivéve, ha a tagállam egészségügyi vagy környezetvédelmi kockázatot valószínűsítő új tudományos bizonyítéokra hivatkozva védzáradéki eljárás keretében moratóriumot jelent be a növényfajta, a

a következő határozatot hozza:

A Magyar Országgyűlés

1. felkéri a Kormányt, hogy folytassa a környezeti hatásvizsgálatokat a közösségi szinten már engedélyezett géntechnológiával módosított növényfajták esetén annak érdekében, hogy a feltételezett negatív hatások a Pannon Biogeográfiai Régióban feltárásra kerüljenek, és tegyen

meg minden szükséges lépést a MON 810 kukoricafajták köztermesztésbe vonása ellen, védzáradéki eljárás keretében, a 2005. január 20-án hozott magyar moratórium fenntartása érdekében, kihasználva minden diplomáciai és jogi eszközt egy esetleges kedvezőtlen európai bizottsági döntés megváltoztatására;

2. felkéri a Kormányt, hogy indítsa újabb hazai környezeti hatásvizsgálatokat azon géntechnológiával módosított növényfajták esetén, amelyek engedélyezése most van folyamatban vagy a jövőben kezdődik el az Európai Unióban, és amennyiben új géntechnológiával módosított növényfajták kapnak közösségi engedélyt és kerülnek a Községi Fajtajegyzékre, vizsgálja meg a védzáradéki eljárás szerinti moratórium bevezetésének lehetőségét, valamint új tudományos bizonyíték fennállta esetén haladéktalanul jelentsen be védzáradéki eljárást és moratóriumot az adott növényfajtákra;

3. egyetért azzal, hogy a termesztés ellenőrizhetősége érdekében szigorú szabályozás szükséges az ökológiai, a hagyományos és a géntechnológiával módosított növények használatán alapuló gazdálkodási rendszerek egymás mellett élésének (koegzisztenciájának) vonatkozásában;

4. felkéri a Kormányt, hogy a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény folyamatban lévő módosításának elfogadását követően a benyújtott, de külön notifikációs eljárást igénylő módosító indítványok figyelembevételével vizsgálja meg, hogy milyen további pontosítások építhetők be az egymás melletti termesztés szabályai közé, különös tekintettel a fajtatulajdonosok együttműködési kötelezettségének és a független vizsgálatok lefolytatásának szabályozására, a szomszédos gazdálkodók, a helyi közösségek, önkormányzatok és régiók önrendelkezési jogának és vállalkozási szabadságának érvényesítésére, az ökológiai gazdálkodást folytatók érdekeinek védelmére, a felelősségi szabályok részletesebb kidolgozására, az izoláció területi és technológiai problémáinak megnyugtató megoldására, a génbanki területek védelmére, a fogyasztók informálására és érdekeik érvényesítésére, továbbá az erről készített jogszabálytervezetet a parlamenti bizottságokkal megkonzultálva és velük egyetértésben az előzetes bejelentési eljárás keretében haladéktalanul nyújtsa be az Európai Bizottságnak;

5. egyetért azzal, hogy Magyarországnak minden fórumon törekednie kell arra, hogy erősítse a képviselői demokrácia közösségi intézménye, az Európai Parlament szerepét a géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó döntéshozatali folyamatokban, így különösen az engedélyezési eljárás és a jelölési előírások területén, és erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy a géntechnológiai tevékenységet érintő területek európai szabá-

lyozása a jelenleginél jobban fejezze ki az európai polgárok és helyi közösségeik érdekeit, minimalizálja a környezeti és társadalmi kockázatokat, és teremtse meg annak kereteit, hogy a technológia alkalmazásával összefüggő társadalmi többletköltségeket az azokat okozók viseljék;

6. felkéri a Kormányt, hogy a gazdák érdekképviselői szervezetei és más civil szervezetek közreműködésével és a média eszközeit is mozgósítva folytasson hatékony és kiegyensúlyozott tömegtájékoztatási kampányt annak érdekében, hogy mind az érintett termelők, mind a közvélemény tudatában legyen a géntechnológiával módosított növények termesztésének hatásaival;

7. felkéri a Kormányt, hogy a géntechnológiával módosított növényekkel kapcsolatos szennyeződések felderítése és megakadályozása érdekében szigorítsa a hazai ellenőrzési rendszert, továbbá támogassa a technológia hosszú távú környezeti, ökológiai és humán-egészségügyi hatásainak nyomon követését biztosító nemzeti vizsgálati protokoll, eljárásrend és monitoringrendszer hatékony működését, valamint alakítsa ki ennek egységes intézményi hátterét;

8. felkéri a Kormányt, hogy haladéktalanul jelölje ki az egészségügyi géntechnológiai hatóságot és szakhatóságot, valamint vizsgálja meg a nemzeti jogalkotás szükségességét a géntechnológiával módosított szervezetek egészségügyi célú engedélyezésének és felhasználásának területén;

9. javasolja a Kormányt, hogy a fenti célok eléréséhez, az ezekben megjelenő nemzeti érdekeink érvényesítéséhez kérje és vegye igénybe a tudomány segítségét, és teremtse meg számára az e kérdések tisztázásához szükséges finanszírozási és intézményi kereteket;

10. felhívja továbbá a civil társadalmat, a pártokat, valamint a médiát, hogy saját eszközeikkel segítsék a problémakörnek a magyar társadalommal való megismertetését, és annak itt megfogalmazott, nemzeti érdekeinknek megfelelő megoldását;

11. felkéri a Kormányt, hogy az e határozatban foglalt stratégia és annak megvalósítását szolgáló feladatok végrehajtásáról első alkalommal 2007. második félévében, azt követően legalább évente egyszer számoljon be a törvényhozásnak.

Ez az országgyűlési határozat a közzététele napján lép hatályba.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Kis Zoltán s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szűcs Lajos s. k.,
az Országgyűlés jegyzője